

РЕШЕНИЕ

№ 10

гр. Благоевград, 09.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, III ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Татяна Д. Богоева Маркова

при участието на секретаря Елица Яв. Педова
като разгледа докладваното от Татяна Д. Богоева Маркова Гражданско дело № 20231210100560 по описа за 2023 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по повод депозирана искова молба от ищеца “БАНКА ДСК” АД, с ЕИК 121830616, със седалище и адрес гр. София, район Оборище, ул. „М..... от гр. Б.....

С исковата молба се иска да се постанови решение, с което да се установи със сила на присъдено нещо по отношение на ответника С. А., с ЕГН....., съществуване на вземанията на Банка ДСК АД за следните суми, за които е издадена Заповед от 18.08.2021 година за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист № 305/18.08.2021 година по ч.гр.д. № 2105/2021 година, произтичащи от Договор за кредит - К 200/18.06.2019 година, за следните суми:

-15 085, 13 лв. - представляващи дължимата главница и законна лихва върху главницата, от датата на подаване на заявлението до изплащане на задължението;

-1502,20 лв. - дължимата договорна лихва за периода от 28.08.2020 година до 03.08.2021 година;

- 1212,08 лв. - дължимо обезщетение за забава /лихвена надбавка за забава за периода от 28.08.2020 година до 03.08.2021 г.;

-23,44 лв. - законна лихва върху главницата след настъпване на предсрочната изискуемост за периода 04.08.2021 година до 12.08.2021 година;

-213,27 лв. - заемни такси;

-24 лв. - разноски.

Претендира се присъждане на направените в заповедното и в настоящото производство съдебни и деловодни разноски.

Твърди се в исковата молба, че заповедта за незабавно изпълнение № 2105/2021 година е връчена на длъжника на 08.02.2023 година при условията на чл. 47, ал. 5 ГПК чрез залепване на уведомление по образувано от ЧСИ Виолина Тозева изпълнително дело № 535/2021 година, като им е указано да предявят иск в едномесечен срок, което обуславя правният им интерес от предявяване на установителен иск в предвидения в закона едномесечен срок.

Твърди се, че със заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ

по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист № 305/18.08.2021 година по ЧГРД № 2105/2021 година по описа на БлРС въз основа на извлечение от счетоводните книги на Банка ДСК АД от 13.08.2021 година, са установени вземанията по договор за кредит № К200 от 18.06.2019 година, сключен между „ТРАНС ПРОМЕТ“ ЕООД и Банка ДСК и обезпечен с договор за поръчителство от 18.06.2019 година сключен със С. А., в качеството на поръчител, като е осъден да заплати солидарно с кредитополучателя „ТРАНС ПРОМЕТ“ ЕООД на Банка ДСК АД сумата от - 15 085,13 лв. - представляващи дължима главница и законна лихва върху главницата, от датата на подаване на заявлението до изплащане на задължението; -1502,20 лв. - дължима договорна лихва за периода от 28.08.2020 година до 03.08.2021 година; - 1212,08 лв. - дължимо обезщетение за забава /лихвена надбавка за забава за периода от 28.08.2020 година до 03.08.2021 г.; -23,44 лв. - законна лихва върху главницата след настъпване на предсрочната изискуемост за периода 04.08.2021 година до 12.08.2021 година; -213,27 лв. - заемни такси; -24 лв. - разноски.

Твърди се, че на 18.06.2019 година между Банка ДСК АД, като кредитор и Транс Промет ЕООД, като кредитополучател е сключен договор за кредит К- 200, съгласно който Банка ДСК ЕАД е предоставил на „Транс Промет“ ЕООД, като кредитополучател кредит за оборотни средства в размер на 22 000 лв. Кредитът е предоставен като стандартен кредит с погасителен план, с краен срок за погасяване на кредита - 10.06.2022 година. Сочи се, че средствата от кредита са усвоени по разплащателната сметка на кредитополучателя като кредитът е обезпечен в пълен размер с поръчителство на С. А., съгласно договор за поръчителство.

Сочи се, че условията за усвояване, ползване и погасяване на кредита са посочени в т. 9 от договора за кредит, съгласно който е предвидено, че за предоставения кредит кредитополучателят заплаща на кредитора лихва, формирана от референтен лихвен процент 1 м EURIBOR плюс договорена надбавка в размер на 8,5 процента пункта. Соци се, че промяната на референтния лихвен процент се отразява на договорената лихва по кредита, като крайния размер на годишната лихва не може да бъде по нисък от 8,5 %. Излага се, че референтния лихвен процент представлява лихвен бенчмарк или индекс и/или индикатор, публикуван официално на интернет страницата на БНБ, и или комбинация между такива индекси и или индикатори. Соци се, че промяната на референтния лихвен процент се отразява на лихвения процент по кредита ежесечно, на датата на която се плаща лихвата, съгласно т. 9,3 от договора за кредит за първи лихвен период - от датата на първо усвояване по кредита до деня, предхождащ първата дата, на която се плаща лихвата, се прилага стойността на референтния лихвен процент към датата на усвояването. Излага се още, че лихвата по кредита се изчислява на база 360 дни за годината, начислява се ежедневно върху действително усвоената и непогасена част от кредита за реалния брой дни на ползване на кредита и е платима на 10-то число на месеца, а в случай, че падежната дата е неработен ден, лихвата е дължима в първия следващ работен ден.

Сочи се, че кредитополучателят се е задължил да ползва разширения кредит за целите и при условията предвидени в договора; да погасява кредита при условията на договора; да гарантира вземането на кредитора по договора с предвидените в него обезпечения.

Посочва се, че съгласно раздел VI - Отговорност и санкции, т. 21 - Кредиторът прилага задължително посочените в тази точка санкции.

Сочи се, че съгласно раздел VII, т. 26 Кредитополучателят дължи на кредитора годишна такса за управление и такса за ангажимент в размер, изрично посочени в т. 26 от Договора за кредит.

Освен таксите посочени в договора кредитополучателят се твърди, че заплаща и такси комисионни, изрично посочени в т. 27 от Договора /цитира се/, както и се дължи всички разходи, извършени от кредитора, посочени в раздел VII, т. 28 от договора /цитира се/.

Посочва се, че съгласно т. 17, раздел V - Обезпечения по кредита, е регламентирано, че кредитът се обезпечава с поръчителството на С. А., като за учредяване на обезпеченията се сключват договори съобразно действащото законодателство, които са неразделна част от

договора за кредит.

Твърди се, че е сключен договор за поръчителство към договор за кредит от 18.06.2019 година между С. А. и Банка ДСК ЕАД, като поръчителят отговаря солидарно с главния длъжник за изпълнение на цялото задължение за погасяване на кредита и всички останали условия, описани в договора за кредит и Условия по кредити и банкови гаранции на клиенти МПС. Сочи се, че поръчителят следва да изпълни задължението в същите срокове, които са предвидени в договора за кредит, както и поръчителят е запознат и е получил условията на договора за кредит от 18.06.2019 година, сключен между Банка ДСК и Главния длъжник С. А..

Твърди се, че кредитополучателят и поръчителя не са изпълнили задължението за заплащане на дължимите вноски в сроковете и съобразно погасителния план, поради което Банка ДСК АД е изпратила до Транс Промет ЕООД покана-уведомление за обявяване на предсрочна изискуемост от 12.05.2021 година, изпратена чрез ЧСИ А..... Ц... връчена по реда на чл. 50 ГПК на 01.07.2021 година. Твърди се, че освен неплащане на дължимите вноски, кредитополучателят е нарушил и т. 15 б „н“ от договора. Твърди се, че дружеството-длъжник на 19.08.2019 година е променило управителя и собствеността в лицето на Катерина Ристова, за което банката не е уведомена.

Твърди се, че Банката е предприела действия по подаване на заявление по чл. 417 ГПК, за което е издадена заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист.

С разпореждане № 831/27.04.2023г., след като е извършил проверка за редовност на исковата молба /чл. 129 от ГПК/ и допустимост на предъявените с нея искове, в съответствие с чл. 130 от ГПК, на основание чл. 131 от ГПК, съдията докладчик е постановил препис от исковата молба и доказателствата към нея да се изпратят до всеки ответник с указание, че в едномесечен срок следва да подаде писмен отговор, отговарящ на изискванията посочени в чл. 131, ал. 2 от ГПК.

Препис от исковата молба и доказателствата към нея е изпратен на ответника на установения по делото адрес по адресна справка от НБД Население. Съобщението за връчване на исковата молба до постоянния адрес е върнато в цялост с отбелязване, че на посочения адрес няма ет.4.

Изискана е справка от ТД на НАП за наличието на действащ трудов договор, видно от постъпилата такава лицето няма регистриран действащ трудов договор.

С разпореждане съдът е разпоредил съобщението да бъде връчено по реда на чл.47, ал. 1 ГПК - чрез залепване на уведомление, на постоянния и настоящия адрес на ответника. На 18.05.2023г. връчителят е залепил уведомление по реда на чл. 47, ал.1 ГПК. Съдебните книжа са били на разположение в канцеларията на БРС, като в законоустановения двуседмичен срок, считано от залепването ответникът или упълномощено от него лице не се е явил, за да ги получи.

С Определение № 907/05.06.2023г. Районен съд Б..... на основание чл. 25, ал. 1 от Закона за правната помощ /ЗПП/във връзка с чл.47, ал.6 от ГПК е предоставил правна помощ под формата на процесуално представителство по гр. дело № 560/2023г. на ответника С. А., с ЕГН 6707180266, като е изискал от АК Б.....определяне на адвокат, който да бъде назначен за особен представител на последния.

С Определение № 1117/13.07.2023г. е назначил адв. Г. Д. Д., към АК Благоевград, вписана под № 4479 в Националния регистър за правна помощ и адв. И. В. К., към АК Б..... вписана под № 5717 в Националния регистър за правна помощ за особени представители на ответника С. А., с ЕГН 6707180266, по гр.дело № 560/2023г. по описа на РС Б..... до приключване на делото пред всички съдебни инстанции. Съобщението до особения представител адвокат И. К. е връчено на 14.07.2023г., а на особения представител адвокат Д. е връчено на 17.07.2023 година.

Депозирани са молби от адвокат К. и адвокат Д. всички съдебни книжа да бъдат връчвани на адвокат К., като съдът е разпоредил да се връчи Определение № 117/13.07.2023г. на адвокат К..Съобщението до особения представител адвокат К. е връчено на 25.07.2023

година, като видно от материалите по делото в указания едномесечен срок от получаване на съобщението на 25.08.2023г. е депозиран писмен отговор по подадената искова молба от особените представители на ответника - адвокат К. и адвокат Д., като на 20.09.2023г. е отстранена нередовността на действието по подаване на писмен отговор и е представен такъв подписан и от двамата особени представители. С писмения отговор е направено възражение за недопустимост на предявения иск, като се сочи, че основанието, въз основа на което е обявена предсрочната изискуемост, в исковата молба е различно от посоченото в Заявлението по чл.417 от ГПК и се иска прекратяване на производството по делото.

Ако не бъде уважено направеното искане, се оспорва предявения иск, като неоснователен, поради липсата на надлежно обявена предсрочна изискуемост. Оспорва се и предявения иск по размер. Направено е възражение за нищожност на клаузи от договора за кредит.

Претендират се и сторените в производството разноски.

Твърди се, че искът е неоснователен, поради липса на надлежно обявена предсрочна изискуемост на вземанията, като се сочи, че поканата уведомление за обявяване на кредита за предсрочно изискуем е връчена по реда на чл.47, ал.5 от ГПК от ЧСИ А.... Ц..... (вх. №05931/12.05.2021 г.), като адресът на длъжника е посетен три пъти, като на третия път е залепено уведомление (на 01.07.2021 г. е залепено уведомление).

Счита се, че кредитът не е обявен за предсрочно изискуем поради следното: Излага се, че в уведомление с изходящ номер Банка ДСК №.....и с вх.№..... на ЧСИ А..... Ц..... Банката е посочила, че обявява кредита отпуснат с Договор за банков кредит от 18.06.2019 г. за предсрочно изискуем, но това е кредит различен от заявения по реда на чл.417 от ГПК, респективно посочения в исковата молба, а именно: кредит отпуснат въз основа на Договор за кредит К-200 от 18.06.2019 г. Сочи се, че от страна на Банката в описаното по-горе уведомление е посочено, че кредита се отчита по сметка № т.е. посочена е сметка различна от посочената в чл.8 от Договор за кредит К-200 от 18.06.2019 г. сметка, по която е следвало да се усвоява и погасява кредита от кредитополучателя „ТРАНС ПРОМЕТ" ЕООД, а именно: IBAN:

Счита се, че такова уведомление с посочен различен договор за кредит и сметка, по която се отчита същия, не може да произведе исканото от Банката обявяване на предсрочна изискуемост в настоящия процес. Волеизявлението на кредитора не е възпроизведено недвусмислено и конкретно спрямо вземането и задълженото лице. Твърди се, че този пропуск на Банката не може да бъде saniран, а е равнозначен на липса на доказателство, че след спирането на плащането от страна на длъжника, Банката да е упражнила правото си да обяви кредита за предсрочно изискуем. Излага се, че при липса на доказателства в тази насока следва да се приеме, че Банката ищец не е упражнила надлежно правото си да обяви кредита за предсрочно изискуем и то преди датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за незабавно изпълнение, поради което вземанията ѝ не са изискуеми, което е пречка за уважаване на заветите по реда на чл. 422 ГПК икове за установяване на вземането /в този смисъл т. 18 ТЗ № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС/.

На отделно основание се сочи, че вземането не е изискуемо, тъй като предсрочната изискуемост на процесния кредит не е надлежно обявена- в приложеното по делото уведомление от 12.05.2021г., не се съдържа ясна и недвусмислена информация за сумата като размер, която банката претендира да се дължи, като липсва и посочване на размера и падежа на неплатените до момента вноски.

В случай, че не бъдат приети доводите на ответника за липса на обявена предсрочна изискуемост, се прави следното оспорване:

Твърди се, че предсрочната изискуемост е настъпила по-рано от посочената в исковата молба, заявлението по чл.417 от ГПК и извлечението от счетоводните книги на Банката, дата -03.08.2021 г., тъй като има неплатени 13 месечни вноски преди тази дата.

Твърди се, че Банката е прибегнала до скъпите услуги на ЧСИ за връчване на уведомлението за предсрочна изискуемост едва след като ДСК сама е направила опит за връчването на такова уведомление, т.е. твърдим, че преди 03.08.2021 г. Банката е изпратила

до дружеството кредитополучател писмо, с което е обявила кредита за предсрочно изискуем.

Твърди се, че в 6 месечния срок след обявяване на кредита за предсрочно изискуем Банката не е ангажирали отговорността на поръчителя С..... А., т.е. Банката е пропуснала 6-месечният срок по чл. 147, ал. 1 ЗЗД и иска се явява неоснователен.

На отделно основание се прави възражение за размера на дължимите от С..... А. суми. В случай, че бъдат отхвърлени доводите на ответника по-горе се твърди, че предсрочната изискуемост е обявена на длъжника на 15.07.2021 г. с изтичане на двуседмичния срок от запепване на уведомлението за получаване на поканата (01.07.2021 г.), извършено по реда на чл.47 от ГПК от ЧСИ Цанковски, а не както е посочено в извлечението и в заявлението по чл.417 от ГПК - 03.08.2021 г..

Излага се, че размерът на дължимата договорна и законна лихва не е изчислен съобразно с датата на предсрочната изискуемост, като съгласно чл.432 от ТЗ и т.2 от ТР №3/2017г., след този момент кредиторът има право единствено на законна лихва за забава на длъжника до датата на плащането. Сочи се, че договорната лихва представлява възнаграждение, което банката получава за услугата по договора за банков кредит за това, че е предоставила паричен ресурс на длъжника, затова се дължи до датата, на която длъжникът реално изпълнява задълженията си по договора. При неизпълнение за кредитора е уговорено право да търси заместващото обезщетение за забава и да обяви кредита за предсрочно изискуем.

На следващо място се прави възражения за нищожност на клаузи от договора за кредит.

Посочва се, че при неизпълнение за кредитора е уговорено право да търси заместващото обезщетение за забава и да обяви кредита за предсрочно изискуем.

Прави се възражение, че клаузите на т.21 букви „а“, „б“ и „в“ от Договор за кредит К-200 от 18.06.2019 г. са нищожни на основание чл.26 ал.1 предл. 3 от ЗЗД, поради накръняване на добрите нрави. С тези клаузи кредитополучателя се задължава, при неизпълнение на задълженията в срок да заплати необосновано високо обезщетение. Сочи се, че кредиторът е гарантиран, вземането му е обезпечено с цялото имущество на поръчителя С..... А., поради което се сочи, че за евентуално претърпени от него вреди не са нужни въпросните клаузи на т.21 , за да се обезщети. Счита се, че тези клаузи водят до неоснователно обогатяване на Банката. Така уговореният в случая размер санкция сочи на несправедливо по съдържание съглашение поради обективната неравностойност на насрещните задължения. Излага се, че се касае за неморално висок размер обезщетение, уговорено с договора за банков кредит и поради това договарянето ѝ влиза в противоречие с добрите нрави. Сочи се, че тези клаузи са и неравноправни, накръняват добрите нрави, нарушават принципа на справедливост.

На самостоятелно основание се твърди, че клаузата на т. 21, б. "б" от договора за кредит противоречи на добрите нрави, тъй като възприема методика за изчисляване на неустойка /наказателна надбавка/ върху целия размер на редовната главница при неплащане на част или цялата лихвата. Посочва се, че посочената от клауза води до изчисляването на нак.надбавка в размер, многократно завишен спрямо обезщетението, дължимо за евентуално предвидимите от забавата вреди, поради което се счита, че тази клауза противоречи на добрите нрави и е нищожна на основание чл. 26, ал. 1, пр. 3 ЗЗД.

С Определение № 1460/21.09.2023г. по делото е насрочено открито съдебно заседание, като съдът се е произнесъл по доказателствените искания на страните, съобщил им е проект на доклад по делото, като ги е напътил към процедура по медиация или друг способ за доброволно решаване на спора.

В съдебно заседание ищцовото дружество, редовно призовано, не се явява законният представител, представлява се от юрисконсулт Дерекова, която поддържа депозираната искова молба на основанията, посочени в нея. Иска се от съда да уважи така предявените искове по основание и размер. Претендират се сторените разноски с приложен списък по чл. 80 от ГПК. Депозирани са писмена защита, с която изразява становище по същество на делото.

Ответникът, редовно призован, не се явява, представлява се от назначените му особени

представители - адвокат К. и адвокат Д., които оспорват предявените искове, поддържат подадения писмен отговор, по същество изразяват становище за неоснователност на исковете, като се иска отхвърлянето им. Алтернативно, ако съда приеме, че исковете са основателни, то се иска да бъде съобразен размерът със заключението по назначената съдебно-счетоводна експертиза. Подробни съображения излагат в писмена защита.

По делото са приобщени представените от ищеца писмени документи, изслушано е заключението по допуснатата и назначена съдебно-счетоводна експертиза, като същото е прието и приобщено към доказателствения материал по делото.

След съвкупен анализ на събраните по делото доказателства, съдът намира за установено от фактическа страна следното:

Видно от приложеното ч.гр.д. № 2105/2021 г. по описа на Районен съд - гр. Б..... ищецът е подал Заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение по чл. 417 от ГПК, въз основа на което съдът е издал Заповед за незабавно изпълнение на парично задължение по чл. 417 от ГПК от 18.08.2021 г, по силата на която е разпоредено длъжникът "ТРАНС ПРОМЕТ" ЕООД, ЕИК 201891737, със седалище и адрес на управление: гр. Б..... представлявано от управителя К.... Р... и длъжникът С. А., ЕГН *****, от гр. Б..... СОЛИДАРНО да заплатят на заявителя "БАНКА ДСК" АД, ЕИК 121830616, със седалище и адрес на управление - гр.С.....представлявано от В.... М...С.....и Д..... Н...Н.... - изпълнителни директори, чрез пълномощника юрисконсулт С..... Д.... със съдебен адрес: гр. Г..... следните суми:

- 15 085,13 лв. /петнадесет хиляди и осемдесет и пет лева и тринадесет стотинки/ - представляваща главница по Договор за кредит К-200 от 18.06.2019 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението в съда (16.08.2021г.) до окончателното погасяване;

- 1 502,20 лв. /хиляда петстотин и два лева и двадесет стотинки/ - представляваща дължима договорна лихва, за периода от 28.08.2020г до 03.08.2021г.;

- 1 212,08 лв. /хиляда двеста и дванадесет лева и осем стотинки/ - представляваща обезщетение за забава (лихвена надбавка за забава) за периода от 28.08.2020г. до 03.08.2021г.;

- 23,44 лв. /двадесет и три лева и четиридесет и четири стотинки/ - представляваща законна лихва върху главницата за периода от 04.08.2021г. до 12.08.2021г.;

- 213,27 лв. /двеста и тринадесет лева и двадесет и седем стотинки/ - дължими заемни такси;

- 24 лв. /двадесет и четири лева/ - разноски.

- 361,20 лв. /триста шестдесет и един лева и двадесет стотинки/ - платена държавна такса по делото, и

- 50 лв. /петдесет лева/ - представляваща юрисконсултско възнаграждение, определено на основание чл. 78, ал. 8 ГПК /Изм. - ДВ, бр. 8 от 2017г./ вр. чл.37 от Закона за правната помощ вр. чл. 26 от Наредбата за заплащане на правната помощ. Въз основа на издадената заповед е издаден изпълнителен лист от същата дата.

По отношение на длъжника "ТРАНС ПРОМЕТ" ЕООД, ЕИК 201891737 заповедта е влязла в сила.

Препис от издадената заповед за незабавно изпълнение е бил връчен на длъжника С. А. на 08.02.2023 година при условията на чл. 47, ал. 5 ГПК - чрез залепване на уведомление.

Видно от данните по делото в указания срок от връчване на съобщението по чл. 415, ал. 1 от ГПК, ищецът е депозирал настоящата искова молба, с която иска да се признае за установено по отношение на ответника, че дължи сумите, присъдени с издадената заповед за незабавно изпълнение на парично задължение по ч.гр.д. № 2105/2021г. по описа на Районен съд - гр. Благоевград.

Ето защо и въз основа на изложеното съдът намира, че предявеният иск е допустим и за

ищеца е налице правен интерес от търсената защита с предявения по чл. 422 от ГПК иск.

По делото са ангажирани писмени доказателства от страна на ищеца, от които се установява, че на 18.06.2019 година, между Банка „ДСК” ЕАД - Кредитор и „Транс Промет” ЕООД, представлявано към този момент от С. А. - Кредитополучател е сключен Договор за кредит № К-200, съгласно който банката е предоставила на кредитополучателя кредит в размер на 22 000 лева за оборотни нужди. Съгласно чл. 5 от договора кредитът е с гратисен период от 1 месец, в който се плаща само договорна лихва (без главница). Съгласно чл. 4 крайния срок за погасяване на кредита е 10.06.2022г. Кредитът се издължава по погасителен план, неразделна част от Договора, който е представен и приет по делото (т.5).

Усвояването и обслужването на кредита се извършва чрез разплащателна сметка №.....в лева с титуляр „Транс Промет” ЕООД .

В чл. 9 от договора са уговорени лихви:т.1 - За предоставения кредит, Кредитополучателят заплаща годишна лихва, формирана от референтен лихвен процент -1 м Юрибор плюс договорна надбавка в размер на 8,5 процентни пункта. Промяната на референтния лихвения процент се отразява и на договорната лихва, като крайният размер на годишната лихва не може да бъде по-нисък от 8,5 %. Промяната на референтния лихвен процент се отразява на лихвения процент по кредита ежемесечно, на датата на която се изплаща лихвата.

Съгласно чл. 12 - при неиздължаване на кредита в уговорените срокове, при наличие на просрочени лихви и главници Кредиторът прилага санкциите по т.21.

Съгласно чл.22 - Кредиторът има право да превърне кредита, заедно с лихвите в предсрочно изискуем в конкретно посочени случаи, сред които и при всяко неплащане в срок на уговорените погашения по лихви и/или главница.

По чл.21 - Кредиторът прилага задължително следните санкции: а/ при неплащане на част или цяла погасителна вноска по главницата на кредита в уговорените срокове събира от Кредитополучателя лихва върху размера на просрочената главница включваща договорената по т.9.1 лихва и наказателна надбавка от 10 процентни пункта; Наказателната надбавка се дължи за времето на забавата до окончателното плащане на дължимите суми или до предявяване на молба от Кредитора за събиране на вземането по съдебен ред;б/при неплащане на част или цялата дължима лихва по кредита в уговорените срокове, събира от Кредитополучателят лихва върху размера на редовната главница, включваща договорената по т.9.1 лихва и наказателна надбавка в размер на 7 процентни пункта. Наказателната надбавка се дължи за времето на забавата до окончателното плащане на дължимата сума или до предявяване на молба от кредитора за събиране на вземането по съдебен ред;в/при изискуемост на кредита на крайния падеж или предсрочно събира от Кредитополучателят лихва върху размера на цялата главница, включваща договорената по т. 9.1 лихва и наказателна надбавка от 10 процентни пункта; г/от датата на предявяване на молбата за събиране на вземането по съдебен ред, Кредитополучателят дължи законна лихва върху размера на неиздължената част от кредита до окончателното му погасяване.

Към договора е изготвен и подписан погасителен план.

В чл. 26 от договора са уговорени и дължими такси- Годишна такса управление - 1% върху договорения размер. Таксата е годишна и за първата година се събира преди усвояване на кредита. За останалия срок до пълното погасяване на кредита се събира върху непогасения остатък и е дължима ежегодно на датата, на която е сключен Договора за кредит.

Установено е по делото от приложенияте по делото писмени доказателства, че кредитът е обезпечен в пълен размер с поръчителство на С. А., с ЕГН *****, съгласно Договор за поръчителство от 18.06.2019г.

Съгласно чл. 1 от Договора за поръчителство поръчителят се е задължил спрямо кредитора за изпълнение на задълженията на Транс Промет” ЕООД, а съгласно чл. 2 поръчителят отговаря солидарно с главния длъжник за изпълнение на цялото задължение за погасяване на кредита и при всички условия, описани в договора за кредит и условията по

кредити и банкови гаранции на клиенти. Съгласно чл. 10 от договора поръчителят е заявил, че е получил и е запознат с условията на договора за кредит К-200 от 18.06.2019 година, сключен между Банка ДСК ЕАД и главния длъжник и ги приема безусловно.

По делото са представени и приети и Условия при сключване на договори за кредит и банкови гаранции с клиенти-малки, средни и микропредприятия.

Видно от покана уведомление, изпратена чрез ЧСИ А.....Ц...ищцовото дружество е уведомило със същата дружеството кредитополучател, че поради забава в погасяване на задълженията по сключен с банката Договор за банков кредит от 18.06.2019г., отпуснат в размер на 22 000, 00 лв., отчитан по сметка №...и на основаание предвидените в него условия, банката обявява кредита за предсрочно изискуем. От датата на получаване на това писмо цялата непогасена главница по договора за кредит става дължима и върху нея се начислява лихва в размер на договорения лихвен процент, увеличен с предвидената в договора надбавка за забава. Установява се от представените и приети по делото разписка и уведомление, че ЧСИ е търсил дружеството-кредитополучател на три различни дати, като е констатирал, че на адреса няма такава фирма, нито служители, които да приемат съобщението. Залепил е уведомление по чл. 50 от ГПК на 01.07.2021г.

От приетите по делото фактура № 38838/20.07.2021г. и сметка се установява, че ищцовото дружество е заплатило сумата от 24, 00 лв.разноски за връчване на уведомлението за предсрочна изискуемост.

По делото е допусната и назначена съдебно-счетоводна експертиза, заключението по която е изготвено от вещото лице С. Т. и е прието като неоспорено от страните. От заключението на вещото лице се установява, че сумата по сключения Договор за кредит К-200 от 18.06.2019г. в размер на 22 000 лева е усвоена еднократно на датата на сключване на Договора - 18.06.2019г. Усвояването е извършено по банков път, като на цитираната дата разплащателна сметка №..... в лева с титуляр „Транс Промет ЕООД, ЕИК е заверена е входящ превод, отпуснат от Банка „ДСК” ЕАД за 22 000 лева с посочено основание за превода - „усвояване на кредит №..... Видно от заключението общо постъпилата сума за погасяване на кредита от датата на отпускането му до момента на изготвяне на експертизата е за 8 743,21 лева, от които 6914, 27 лв.-главница, 1529, 52 лв.-договорна лихва, 39, 75 лв.-наказателна лихва, 259, 67 лв.-такса управление. Датата, от която е преустановено плащането на суми за погасяване на задължения за главница и лихви е 12.06.2020г, на която дата са платени от страна на ответника 1 473,90 лева. В табличен вид вещото лице е дало какъв е размера а на задължението по Договор за кредит № К-200/18.06.2019г. - към 13.08.2021г /дата на заявлението по чл.417 от ГПК/ по изчисления на експертизата е за 17 424,55 лева. Дало е и отговор, че към 30.11.2023г. /дата на изготвяне на експертизата/ размерът на задължението по договора е за 21 252,30 лева, конкретно посочено за всяко задължение. Според заключението на вещото лице няма погасителни вноски, правени от поръчителя. Според вещото лице дължимите суми са както следва: Главница- 15085,73 лв., Договорна (възнаградителна) лихва за периода от 28.08.2020г. до 03.08.2021 г.- 818, 16 лв., Обезщетение за забава (лихвена надбавка за забава) за периода от 28.08.2020г. до 03.08.2021г.-1014, 25 лв., Обезщетение за забава след датата на настъпване на предсрочна изискуемост за периода от 04.08.2021г. до 12.08.2021г. вкл.- 37, 71 лв., Такси- 42, 05 лв. за 2021г. и Разноски- 24,00 лв.

В съдебно заседание вещото лице посочва, че разплащателната сметка е с 22 цифри, при погасяване на кредита се изписва този номер на заемната сметка. Когато излизат пари по този код с основание „погасяване на кредит“ вече сумата отива и в заемната сметка.

Съдът кредитира експертното заключение на вещото лице като обосновано, компетентно и пълно.

Въз основа на така установената фактическа обстановка съдът намира следното от правна страна:

Предявени са иски с правно основание предявените иски са с правно основание чл. 422 от ГПК, във връзка с чл. 415, ал. 1 от ГПК, във връзка с чл. 417 от ГПК, във връзка с

чл.430, ал.1 и ал. 2 от ТЗ, във връзка с чл. 79, вр. с чл.138 и сл .33Д вр. с чл.141 и сл. 33Д и чл. 86 от 33Д;

Исковете са допустими, тъй като е налице правен интерес от предявяване на иска, което се доказва от приложеното ч.гр.д. № 2105/2021 г. по описа на Районен съд - гр. Б..... по което срещу ответника е издадена Заповед от 18.08.2021г. за незабавно изпълнение на парично задължение по чл. 417 от ГПК, за посочените в заповедта суми. Същата е връчена на ответника по реда на чл. 47, ал. 5 от ГПК като в законоустановения срок ищецът е предявил иск за установяване на вземането, предмет на заповедта.

Неоснователно е поддържаното от особените представители по делото, че искът е недопустим, като съдът не констатира да е налице соченото различие в твърденията на ищеца в исковата молба и заявлението. Няма пречка в исковата молба по чл. 422 ГПК ищецът да допълни с факти твърденията си.

Уважаването на исковите претенции е детерминирано от кумулативното наличие на следните предпоставки: Ищецът следва да установи процесуалните предпоставки на иска по чл. 422, ал. 1 от ГПК, наличие на изискуемо и ликвидно задължение на длъжника, като в тежест на ищеца е да докаже изложените в исковата молба твърдения, а именно основанието, от което произтича претенцията му - наличието на валидно правоотношение между ищеца и ответника в качеството му на поръчител. Ищецът следва да установи, че е сключил с договор за кредит с „Транс Промет“ ЕООД, който е обезпечен със сключен договор за поръчителство между Банка ДСК АД и С. А., Да докаже при условията на пълни и главно доказване, че отговорността спрямо поръчителя е ангажирана в преклузивния за това срок по чл.147 33Д. Да се установи фактът, че страните са уговорили клауза за предсрочна изискуемост, че са настъпили условията за такава, както и правновалидно уведомяване на длъжника и поръчителя за изявлението на ищеца за предсрочна изискуемост на кредита. Следва да докаже размера на търсената сума за главница. Да докаже наличието на уговорка, постигната между ищеца (кредитодател) и кредитополучателя, за дължимост от страна на кредитополучателя на договорна лихва; - размер на претендираната договорна лихва и - настъпване на падежа на задължението за заплащането на последната. Следва да докаже и конкретния размер на претендираната сума за лихва за забава, размера на претендираните такси и разноски.

За ответника - в доказателствената тежест на ответника е да докаже заплащане на претендираните суми, както и сторените в писмения отговор възражения. В тежест на ответника е да докаже твърденията си за нищожност на сочените в писмения отговор клаузи.

В тежест на ищеца е да проведе насрещно доказване, че оспорените клаузи от ответника са валидни такива.

Въз основа на приетите по делото и анализирани по-горе писмени доказателства, по безспорен начин се установи, че на 18.06.2019 година, между Банка „ДСК“ ЕАД - Кредитор и „Транс Промет“ ЕООД, представлявано към този момент от С. А. - Кредитополучател е сключен Договор за кредит №.....съгласно който банката е предоставила на кредитополучателя кредит в размер на 22 000 лева за оборотни нужди, с краен срок за погасяване на кредита е Усвояването и обслужването на кредита се извършва чрез разплащателна сметка №..... в лева с титуляр „Транс Промет“ ЕООД, като от заключението на вещото лице се установява, че същият е отчитан по заемна сметка

Безспорно по делото се установи и че кредитът е обезпечен в пълен размер с поръчителство на С. А., с ЕГН *****, съгласно Договор за поръчителство от 18.06.2019г.

Съгласно чл. 1 от Договора за поръчителство поръчителят се е задължил спрямо кредитора за изпълнение на задълженията на „Транс Промет“ ЕООД, а съгласно чл. 2 поръчителят отговаря солидарно с главния длъжник за изпълнение на цялото задължение за погасяване на кредита и при всички условия, описани в договора за кредит и условията по кредити и банкови гаранции на клиенти. Съгласно чл. 10 от договора поръчителят е заявил,

че е получил и е запознат с условията на договора за кредит К-200 от 18.06.2019 година, сключен между Банка ДСК ЕАД и главния длъжник и ги приема безусловно.

От заключението на приобщената по делото съдебно-счетоводна експертиза, което съдът възприема като компетентно и обективно дадено, се установява, че ищецът е изправна страна по договора, доколкото съгласно чл. 1 от Договора за поръчителство поръчителят се е задължил спрямо кредитора за изпълнение на задълженията на „Транс Промет“ ЕООД и същия съгласно чл. 2 отговаря солидарно с главния длъжник. Вещото лице установи, че реално усвоената сума в размер на 22 000 лева е усвоена еднократно на датата на сключване на Договора - 18.06.2019г. Усвояването е извършено по банков път, като на цитираната дата разплащателна сметка №..... в лева с титуляр „Транс Промет ЕООД, ЕИК 201891737 е заверена е входящ превод, отпуснат от Банка „ДСК“ ЕАД за 22 000 лева с посочено основание за превода - „усвояване на кредит №

От експертизата се установи също така, че кредитополучателят е изпълнил поетото по договора задължение частично, като извършил частично погасяване по кредита в размер на 8 743,21 лева, от които 6914, 27 лв.-главница, 1529, 52 лв.-договорна лихва, 39, 75 лв.-наказателна лихва, 259, 67 лв.-такса управление. Датата, от която е преустановено плащането на суми за погасяване на задължения за главница и лихви е 12.06.2020г., на която дата са платени от страна на ответника 1 473,90 лева, като след тази дата не са налице данни да са извършвани плащания по кредита нито от кредитополучателя, нито от ответника-поръчител.

Поръчителството, уредено в чл. 138 и сл. ЗЗД, е договор, с който поръчителят се задължава към кредитора на трето лице да отговаря за изпълнение на задължението. Страни по договора за поръчителство са кредиторът и поръчителят. Длъжникът не става страна по договора, дори в случаите, когато третото лице се е съгласило да поръчителства по негова инициатива. Договорът следва да бъде сключен в писмена форма — чл. 138, ал. 1, изр. 2 ЗЗД. Писмената форма е както за действителност на договора за поръчителство, така и форма за доказване на конкретните уговорки между страните по него. Законът не предвижда конкретно съдържание на договора за поръчителство. Поръчителят дължи същата престация, както и главния длъжник, освен ако не е уговорено друго с кредитора или това не следва от естеството на дължимата престация. Индивидуализирането на задължението, за което се поръчителства, следва да бъде посочено по начин, от който да е ясно кое точно вземане се обезпечава. Ако поръчителят се задължава само за част от задължението, при големи или при по-тежки условия от главния длъжник, това трябва да бъде посочено в договора.

В настоящия случай договорът за поръчителство с ответника е сключен в изискуемата писмена форма за действителност. Същият се е задължил да отговаря при същите условия, при които отговорност носи и кредитополучателя. По делото е установено и съществуването на валидно главно облигационно правоотношение, обезпечено с договора за поръчителство.

В случая е неприложим ЗЗП. Съгласно § 13, т. 1 от ДР на ЗЗП, само физически лица могат да се позоват на възражението за неравноправни клаузи, защото само те се ползват с потребителска защита, а в случая нито длъжникът-търговец, сключил договора за банков кредит, нито поръчителя имат качество на потребители по смисъла на § 13, т. 1 от ДР на ЗЗП, въпреки че поръчителя е физическо лице.

Налице е практика на ВКС, обективирана в Решение № 84 от 20.07.2017 г. по т.д. № 19348/2015 г. на ВКС, I. т.о., която настоящият съд споделя и съответно същата се явява относима към казуса. С цитираното решение се дава отговор на следния, допуснат до касационно обжалване въпрос: „Съдлъжникът и поръчителят по договор за банков кредит и анексите към него, които са физически лица, могат ли да се ползват от защитата на Закона за защита на потребителите, когато кредитополучателят е търговец?

Според цитираната практика на ВКС, физическо лице - съдлъжник, по договор за банков кредит или обезпечаващ такъв, по който кредитополучателят е търговец, може да има

качеството на потребител по Закона за защита на потребителя и да се позовава на защитата на ЗПП, в т.ч. на неравноправност на клаузи в договора за кредит, ако действа за цели извън рамките на неговата търговска или професионална дейност. ВКС приема, че обезпечението на дълг на търговско дружество от физическо лице, включително, когато последното е съдължник или поръчител, не може да се приеме като дадено за цели извън и независимо от всяка търговска дейност или професия, ако това физическо лице има тесни професионални /функционални/ връзки с посоченото дружество, като участие в неговото управление или мажоритарно участие в същото.

Видно от процесния Договор за банков кредит № К-200 от 18.06.2019 г. и договора за поръчителство, сключен между банка ДСК ЕАД и С. А., последният е законен представител на кредитополучател към датата на сключване на договора за кредит. Установи се и, че целта на отпускане на кредита е за оборотни средства, като самият кредит се обслужва от банкова сметка именно на търговското дружество. С оглед на това обстоятелство и съобразявайки практиката на ВКС, съдът приема, че придобиването на качеството на поръчител към Банката от физическото лице С. А. е осъществено с оглед тесните му професионални връзки с дружеството-кредитополучател, поради което не може да се приеме, че задължаването му като физическото лице е извършено за цели, извън всяка търговска дейност или професия. Ето защо, въпреки, че обезпечаването на кредита е направено от С. А. в качеството му на поръчител и физическо лице, то той няма качеството на потребител по смисъла на § 13, т. 1 от ДР на ЗПП и съответно не се ползва със защитата по глава VI от ЗПП - „Неравноправни клаузи в потребителски договори“. Отделно от това съгласно чл. 9, ал. 3 от Закона за потребителския кредит /ЗПК/ „Потребител е всяко физическо лице, което при сключването на договор за потребителски кредит действа извън рамките на своята професионална или търговска дейност“. Както вече бе споменато по-горе ответникът С. А. е сключил договора, във връзка с търговската си дейност, поради което ЗПК също не следва да се прилага.

Според даденото разрешение в т. 18 на Тълкувателно решение № 4/2013 г. от 18.06.2014 г. по тълкувателно дело № 4/2013 г. на ВКС, ОСГТК в хипотезата на предявен иск по чл. 422, ал. 1 ГПК вземането, произтичащо от договор за банков кредит, става изискуемо, ако кредиторът е упражнил правото си да направи кредита предсрочно изискуем преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, като кредиторът трябва да е уведомил длъжника за обявяване на предсрочната изискуемост на кредита. Предсрочната изискуемост има действие от момента на получаване от длъжника на волеизявлението на кредитора, ако към този момент са настъпили обективните факти, обуславящи настъпването ѝ. В настоящия случай банката е изпратила нарочна поканата- уведомление до кредитополучателя „Транс промет“ ЕООД, с която го уведомява, че поради забава в погасяването на кредита сключен на 18.06.2019г и отпуснат размер 22 000 лева и отчитан по сметка 0000000026160318 банката обявява кредита в предсрочно изискуем .В поканата се съдържа изявление, че от датата на получаване, цялата непогасена главница по договорите за кредит става дължима, както и че банката ще пристъпи към събиране на вземането по съдебен ред. Неоснователно според настоящия съдебен състав е възражението на особените представители, че кредита не е обявен за предсрочно изискуем и твърденията , че поканата касае друг договор за кредит. Видно от поканата уведомление банката превръща предсрочно изискуем кредит, който е с отпуснат размер 22 000 лева и е сключен на дата 18.06.2019 г. Освен това в процесния договор за кредит т. 8 е посочено, че средствата се усвояват по разплащателна сметка Вещото лице е дало отговор, че кредита се отчита и обслужва от разплащателна сметка нана Кредитополучателя, но се отчита по индивидуална заемна сметка 26160318 , който номер е същия като номера в поканата уведомление за предсрочна изискуемост.

На следващо място е неоснователно възражението на особените представители, че изявлението на банката не е изрично и недвусмислено, т.е. предсрочната изискуемост не е надлежно обявена, тъй като в приложеното уведомление от 12.05.2021г., не се съдържа ясна и недвусмислена информация за сумата като размер, която банката претендира да се дължи, като липсва и посочване на размера и падежа на неплатените до момента вноски.

Волеизявлението на банката- кредитор следва да е обективизирано в писмен документ и да съдържа ясно изразено позоваване на обстоятелствата по чл. 60, ал.2 Закона за кредитните институции или на обстоятелства, уговорени в договора, които дават право на кредитора да упражни правото да обяви предсрочна изискуемост на кредита. В писмения документ кредиторът може да определи и срок за изпълнение на задължението от длъжника, но във всички случаи волеизявлението за обявяване на предсрочната изискуемост следва да е изрично и недвусмислено. Предсрочната изискуемост на вземането настъпва от датата на връчване на длъжника на документа, съдържащ волеизявлението на кредитора, ако към този момент са били налице обективните предпоставки, обуславящи изискуемостта. Законът не предполага изисквания към съдържанието на уведомлението за предсрочна изискуемост – достатъчно е с получаването му на длъжника да стане ясно, че предвид неизпълнението му е изгубил преимуществото да върне заетата сума на части. Чл. 60, ал. 2 ЗКИ определя съдържанието на извлечението от сметка, въз основа на което банката може да се снабди със Заповед за изпълнение и Изпълнителен лист по чл. 417 ГПК, не и съдържанието на уведомление за предсрочна изискуемост. В настоящия случай в уведомлението е обективизирано изявление за наличие на забава в плащанията по процесния договор и обявяване на предсрочната изискуемост на задълженията по него, т. е. загуба на преимуществото на срока, което е достатъчно, за да породи действие изявлението.

В случая по делото се установи, че кредитополучателят е преустановил плащанията по договора, считано от 12.06.2020г., поради което са настъпили условията по чл. 22, б. б от Договора. Установи се по делото и че ищцовото дружество е изпратило уведомление до кредитополучателя чрез ЧСИ А..... Ц..... която е връчена на кредитополучателя чрез залепване на уведомление по чл. 50 от ГПК, залепено на 01.07.2021г., като в двуседмичния срок, изтичащ на 14.07.2021г. същият не се е явил да го получи. Предвид посоченото предсрочна изискуемост следва да бъде приета за настъпила на 15.07.2021г. Връчването според настоящия съдебен състав е редовно, като в тази връзка са неоснователни възраженията в отговора. Уведомяването на кредитополучателя произвежда действие и спрямо поръчителя, който е и ответник по настоящия иск. Вземането по кредита следва да се счита за изискуемо и спрямо поръчителя, дори и последният да не е уведомен, с оглед акцесорния характер на отговорността на поръчителя. Липсва изискване за уведомяване и на поръчителя, по отношение на който задължението е станало предсрочно изискуемо с извършеното уведомяване на кредитополучателя. В подкрепа на това разбиране е и трайната практика на ВКС относно въпроса за началния момент на срока по чл. 147, ал. 1 ЗЗД, съгласно която отговорността на поръчителя по договор за кредит се погасява, ако към момента на предявяване на иска е изтекъл 6-месечния срок по чл. 147, ал. 1 от ЗЗД, чийто начален момент се определя от датата, на която волеизявлението на банката за обявяване на предсрочна изискуемост е достигнало до длъжника - кредитополучател и ако към този момент са били налице обективните предпоставки за изгубване на преимуществото на срока. Следователно релевантно за отговорността на поръчителя е достигането на изявлението на кредитора за упражненото от него потестативно право до кредитополучателя. Настоящият състав споделя извода, че не се изисква предсрочната изискуемост на кредита задължително да се обяви и на поръчителя, защото поръчителят приема да отговаря за чуждото задължение в обема и при условията, при които отговаря самия длъжник, освен ако са изрично договорени по-леки /чл. 139 ЗЗД/. Следователно, ако длъжникът – кредитополучател вече е поставен в забава относно целия дълг, с предявяване на обявената от кредитора предсрочна изискуемост на дълга, за който и поръчителят отговаря, то предявяването ѝ на последния е лишено от самостоятелни правни последици досежно отговорността на всеки от двамата към кредитора. Решение № 50126 от 8.12.2023 г. на ВКС по т. д. № 1608/2022 г., I т. о., ТК, докладчик председателят Р.... Б..

Съдът не приема, посочената в извлечение от счетоводните книги на банката и твърдяна и в исковата молба дата на предсрочна изискуемост – 03.08.2021 г. Както вече се посочи, изявлението на банката за обявяването на предсрочната изискуемост следва да се счита за редовно връчено на 15.07.2021г., поради което именно това е датата на която е настъпила предсрочната изискуемост.

Посочването от особените представители на ответника по-раншни от 15.07.2021 г. дати за настъпване на предсрочна изискуемост, за да се обоснове настъпване на последиците на чл. 147 от ЗЗД, е без основание, защото независимо от наличие на просрочия като обективни предпоставки за предсрочна изискуемост, последиците на предсрочната изискуемост настъпват с нейното обявяване на длъжника. В тази връзка са неоснователни възраженията за изтичане на срока по чл. 147, ал. 1 ЗЗД. С Тълкувателно решение № /2019 от 21.01.2022 г., постановено по тълк. дело № 5/2019 г. на ОСГТК на ВКС са дадени задължителни указания по тълкуването и прилагането на чл. 147, ал. 1 ЗЗД, че при уговорено погасяване на главното задължение на отделни погасителни вноски с различни падежи, шестмесечният срок по чл. 147, ал. 1 ЗЗД започва да тече от настъпване на изискуемостта на целия дълг, включително в хипотеза на предсрочна изискуемост. Разяснено е, че при постигнато съгласие плащането на дължимата сума да се раздели на погасителни вноски с падежи на определени дати, отделните вноски не стават автоматично сбор от отделни, периодично дължими плащания. Задължението продължава да бъде само едно и крайният срок за погасяването му е падежът на последната разсрочена вноска или моментът, в който е обявена предсрочната изискуемост. Поради липса на самостоятелно (извън това на главното задължение) основание за плащане на отделните вноски, техният падеж е ирелевантен за приложението на чл. 147, ал. 1 ЗЗД. В настоящия случай предсрочната изискуемост на кредита е настъпила на 15.07.2021 г., от която дата е започнал да тече и срока по чл. 147, ал. 1 ЗЗД. Заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК е депозирано в РС-Благоевград преди изтичане на шестмесечния срок - на 16.08.2021 г.

Предвид изложеното съдът намира, че предсрочната изискуемост е настъпила на 15.07.2021г. и следователно искът за главницата е основателен за сумата от 15 085, 73 лв., съобразно заключението и на вещото лице, в пълен размер.

Главница е дължима, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението по чл. 417 ГПК - 16.08.2021 г., така както е било поискано.

По отношение на исковата претенция за заплащане на договорна (възнаградителна) лихва в размер на 1502, 20 лв. за периода от 28.08.2020 г. до 03.08.2021 г.

Договорната лихва се дължи на основание чл. 9 от договора, тъй като кредиторът е предоставил определена сума на заемателя, който от своя страна се е задължил да заплати възнаграждение под формата на лихва за времето, през което заемодателят се е лишил от ползване на паричните средства, т. е. от момента на предоставяне на паричната сума до датата на нейното връщане в пълен размер. При трансформиране на вземането по договора за кредит в предсрочно изискуемо обаче става изискуемо задължението за непогасена главница, както и начислените, но неизплатени към момента на обявяване на предсрочната изискуемост договорни лихви, такси и т. н. Съгласно ТР 3/27.03.2019 г. по т. д. № 3/2017 г. на ОСГТК на ВКС, след момента на обявяване предсрочната изискуемост на кредита, размерът на вземането по договор за кредит следва да се определи в размер само на непогасения остатък от предоставената по договора парична сума /главницата/ и законната лихва от датата на настъпване на предсрочната изискуемост до датата на плащането. За периода до настъпване на предсрочна изискуемост размерът на вземането се определя по действалия до този момент погасителен план, съответно според клаузите на договора преди изменението му. Или за периода 15.07.2021 г. - 03.08.2021 г. възнаградителна лихва не се дължи предвид отпадналото преимущество на срока, респ. правото на ползване на кредита занапред. Затова и исковата претенция за възнаградителна лихва следва да се уважи за периода от 28.08.2020 г. до 14.07.2021 г. вкл., доколкото за този период вземането е дължимо и надлежно падежирало преди предсрочната изискуемост съобразно погасителния план. От заключението на вещото лице по приетата съдебно-счетоводна експертиза е установено, че размерът на договорната (възнаградителна) лихва за периода 28.08.2020 г.- 03.08.2021 г., е в размер на 818, 16 лв. Изчислена по реда на чл. 162 ГПК /взимайки предвид че за месец 07.2021г. месечния Юрибор е минус 0, 55623, поради което и съобразно т.9.1 от Договора договорната лихва е 8, 5 % за този месец/, договорната (възнаградителна) лихва за периода 28.08.2020 г.-14.07.2021г. вкл., е в размер на 790, 82 лв. , до който искът следва да

се уважи, съотв. да се отхвърли за разликата до пълния заявен размер от 1502, 20 лева и за периода 15.07.2021 г. -03.08.2021 г., включително.

По отношение на претенциите за сумата от 1212,08 лв. - дължимо обезщетение за забава /лихвена надбавка за забава за периода от 28.08.2020 година до 03.08.2021 г.; 23,44 лв. - законна лихва върху главницата след настъпване на предсрочната изискуемост за периода 04.08.2021 година до 12.08.2021 година; 213,27 лв. - заемни такси; 24 лв. - разноски.

Съдът намира, че същите са доказани по основание, тъй като представляват договорни, санкционни последици в следствие забавата на длъжника и неизпълнение на основното му задължение да плаща в сроковете и размерите ползваните от него суми по договора, в тази връзка са дължими и от поръчителя ответник.

С обявяване на предсрочна изискуемост на задълженията по кредита, длъжниците губят предимствата на срока и дължат връщане на цялата получена главница незабавно, като при забава дължат наред с главницата и обезщетение за забавено плащане, което обезщетение в случая е уговорено в чл. 21 от договора.

Относно стореното в писмения отговор възражение за нищожност, поради накърняване на добрите нрави на клаузи по т. 21, б. а“ и б.“б“. на първо място съдът намира, че не следва да разглежда възражението, касаещо калузата по т. 21, б. „б“ от договора, доколкото нито е начислявана такава неустойка, нито ищецът претендира такава, поради което е неостосимо към казуса.

По отношение на точка 21, буква "а" от договора за кредит не е налице накърняване на добрите нрави – като основа за определяне на размера на неустойката е възприета неизпълнената част от задължението (просрочена главница). Същевременно с наказателната надбавка се предвижда увеличение с 10 пункта на уговорената годишна възнаградителна лихва, чийто размер не може да бъде по-нисък от 8, 5%. При съобразяване на посочените обстоятелства, съдът приема, че мораторната неустойка в уговорения размер по точка 21, буква "а" от договора за кредит не привишава в такава степен размера на очакваните вреди при забавено изпълнение на главното парично задължение в размер на законната лихва за забава, че да излиза извън присъщите обезщетителна, обезпечителна и санкционна функции (в този смисъл Решение № 50011/26.09.2022 година по т. д. № 1964/2020 година, I т. о. на Върховния касационен съд).

В случая ищецът претендира сумата от 1212,08 лв. - дължимо обезщетение за забава /лихвена надбавка за забава за периода от 28.08.2020 година до 03.08.2021 г. Съдът намира, че същата е дължима за целия посочен от ищеца период. Независимо, че същият е и след предсрочната изискуемост. Действително диспозитивът на Тълкувателно решение № 3/2017 г. на ОСГТК буквално съдържа текст, че при предсрочна изискуемост се дължи единствено законна лихва върху предсрочно изискуемата главница, но от мотивите му става ясно, че формулировката на диспозитива е неточна и не съответства на формираната воля, че при предсрочна изискуемост се дължи останалата непогасена главница, както и обезщетение за забавеното ѝ плащане, което може да е или уговореното в договора, както е в настоящия случай, или при липса на уговорка – посоченото в чл. 86, ал. 1 ЗЗД. В случая клаузата, както се посочи по-горе не противоречи на изискванията за добросъвестност. Забавата в изпълнението на задължението за връщане на предсрочно изискуемия кредит е допустимо да бъде санкционирана, като в конкретния случай санкционирането е под формата на наказателна надбавка, която по никакъв начин не нарушава изискването за добросъвестност.

От заключението на съдебно-счетоводна експертиза, прието по делото, се установява, че за периода от 28.08.2020 година до 03.08.2021 година, лихвена надбавка за забава е в размер на 1014, 25 лв., поради което искът следва да бъде уважен до посочената сума и отхвърлен за разликата до пълния предявен размер от 1212, 08 лв.

По отношение на обезщетението за забава претендирано за периода от 04.08.2021 година до 12.08.2021 година, вещото лице е дало заключение, че същото възлиза в размер на 37, 71 лева, като ищеца претендира такава в размер на 23, 44 лв., т.е в по - малък размер, поради което искът следва да бъде уважен за предявения размер и период, с оглед диспозитивното

начало.

По отношение на сумата от 213, 27 лв.-заемни такси.

Установи се по делото, че в договора в т.26 е уговорена - Годишна такса управление - 1% върху договорения размер. Таксата е годишна и за първата година се събира преди усвояване на кредита. За останалия срок до пълното погасяване на кредита се събира върху непогасения остатък и е дължима ежегодно на датата, на която е сключен Договора за кредит.

Предвид изложеното същата е дължима, като съобразно заключението на вещото лице останалата непогасена и дължима такса е в размер на 42, 05 лв. за 2021г. Плащане на така установените по размер задължения ответникът не е твърдял, нито се събраха доказателства в този смисъл. Ето защо, исковата претенция следва да се уважи до размера на сумата от 42, 05 лв. и се отхвърли до претендиращия размер от 213, 27 лв.

Съдът намира, че по делото ищецът доказва и дължимостта на сумата от 24, 00 лв., представляваща разноски.

Съгласно чл. 28 от Договора всички разходи, извършени от кредитора във връзка с кредита, включително разходи за събиране на задължението, в т.ч. и принудителното му събиране са за сметка на кредитополучателя. В случая от събраните по делото доказателства се установи, че ищецът е заплатил сумата от 24, 00 лв., представляваща разход за обявяване на предсрочната изискуемост. Предвид изложеното претенцията е основателна в пълен размер.

По отношение на разноските:

По исковото производство ищецът е сторил разноски както следва: 502, 30 лева - заплатена държавна такса за образуване на настоящото съдебно производство; 2025, 41 лева - заплатено възнаграждение за назначаване на особен представител на ответната страна и 500,00 лева - възнаграждение за вещо лице за изготвяне на съдебно-счетоводна експертиза. На ищеца му се дължи юрисконсултско възнаграждение. Понастоящем е в сила изменената разпоредба на чл. 78, ал. 8 от ГПК, според която в полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт, като размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ. Нормата на чл. 37 от Закона за правната помощ препраща към Наредбата за заплащане на правната помощ, която в чл. 25, ал. 1 предвижда възнаграждение по дела с определен материален интерес - в размер от 100,00 до 360,00 лева, като съгласно чл. 1 от Наредбата, съдът следва да определи възнаграждението в зависимост от вида и количеството на извършената работа. Съдът като съобрази фактическата сложност на казуса, включително и проявената активност от страна на ищеца в настоящото производство, намира че следва да определи и присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 300,00 лева. Така общият размер на разноските за настоящото производство, направени от ищеца, възлиза на сумата в размер на 3327, 71 лева, от които съобразно уважената част от исковите следва да му се присъдят разноски в размер на 3128, 63 лв.

Съобразно т. 12 от Тълкувателно решение № 4/2013г., постановено по т.д. № 4/2013г. на ОСГТК на ВКС, съдът, който разглежда иска, предявен по реда на чл. 422 от ГПК, респ. чл. 415, ал. 1 от ГПК, следва да се произнесе за дължимостта на разноските, направени и в заповедното производство, като съобразно изхода от делото разпреди отговорността за разноските както в исковото, така и в заповедното производство. По заповедното производство ищецът е сторил разноски в размер на 361, 20 лв.-държавна такса и 50,00 лева - юрисконсултско възнаграждение. Предвид изхода на спора по настоящото дело, съдът следва да осъди ответника да заплати на ищеца сумата в размер на 386, 60 лв., представляваща разноски по ч.гр.д. № 2105/2021г. по описа на Районен съд - гр. Благоевград, съобразно уважената част от исковите.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че С. А., с ЕГН..... от гр. Б..... ДЪЛЖИ на „БАНКА ДСК” АД, с ЕИК 121830616, със седалище и адрес гр. София, район Оборище, ул. „Московска“ № 19 с пълномощник Д.....И..... и Д... М....., следните суми, предмет на Заповед за незабавно изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК и Изпълнителен лист от 18.08.2021г., издадени по ч. гр. дело № 2105/2021 г., по описа на Районен съд - Б....., произтичащи от Договор за кредит - К 200/18.06.2019 година, а именно:

- сумата от 15 085, 13 лв. /петнадесет хиляди осемдесет и пет лева и тринадесет стотинки/, представляваща дължима главница по Договор за кредит К-200 от 18.06.2019 г., сключен между „БАНКА ДСК” АД, с ЕИК 121830616 и „Транс промет“ ЕООД, с ЕИК 201891737, обезпечен с Договор за поръчителство от 18.06.2019г., ведно със законна лихва върху главницата считано от датата на подаване на заявлението по чл. 417 ГПК- 16.08.2021г. до окончателното изплащане на вземането;

-сумата от 790, 82 лв. /седемстотин и деветдесет лева и осемдесет и две стотинки/, представляваща дължима договорна лихва за периода от 28.08.2020 година до 14.07.2021година включително, като отхвърля иска за договорна лихва за периода от 15.07.2021г. до 03.08.2021г. и за разликата над сумата от 790, 82 лв. до пълния предявен размер от 1502, 20 лв. като неоснователен;

- сумата от 1014, 25 лв. /хиляда и четиринадесет лева и двадесет и пет стотинки/, представляваща обезщетение за забава /лихвена надбавка за забава за периода от 28.08.2020 година до 03.08.2021 г., като отхвърля иска за разликата над сумата от 1014, 25 лв. до пълния предявен размер от 1212, 08 лв. като неоснователен;

- сумата от 23, 44 лв. /двадесет и три лева и четиридесет и четири стотинки/, представляваща законна лихва върху главницата след настъпване на предсрочната изискуемост за периода 04.08.2021 година до 12.08.2021 година;

-сумата от 42, 05 лв. /четиридесет и два лева и пет стотинки/, представляваща заемни такси, като отхвърля иска за разликата над сумата от 42, 05 лв. до претендирания размер от 213, 27 лв. като неоснователен;

-сумата от 24, 00 лв./двадесет и четири лева/, представляваща разноски.

ОСЪЖДА С. А., с ЕГН.....от гр.Б. ДА ЗАПЛАТИ на „БАНКА ДСК” АД, с ЕИК 121830616, със седалище и адрес гр. София, район Оборище, ул. „Московска“ № 19 с пълномощник Д..... И.... и Д... М.... сумата от 386, 60 лв. /триста осемдесет и шест лева и шестдесет стотинки/, представляваща направени от ищеца разноски по заповедното производство, съразмерно с уважената част от исковите и сумата от 3128, 63 лв. /три хиляди сто двадесет и осем лева и шестдесет и три стотинки/, представляваща направени от ищеца разноски по настоящото производство, съразмерно с уважената част от исковите.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с въззивна жалба пред Окръжен съд - гр. Б..... в двуседмичен срок от връчване на решението на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Препис от решението, след влизането му в сила, да се приложи по частно гражданско дело № 2105/2021г. по описа на РС-Б.

.....

Съдия при Районен съд – Благоевград: _____